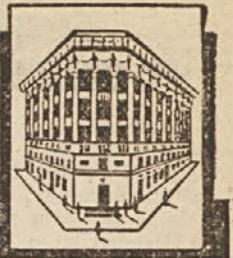

NAŠA MOČ

LIST ZA ČLANE VZAJEMNE ZAVAROVALNICE V LJUBLJANI

Izhaja dvanaajstkrat na leto. — Celoletna naročnina za člane Vzajemne zavarovalnice Din 1—, za vse ostale Din 16—.

Izdaja: Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani. — Uredništvo in uprava v Ljubljani, Miklošičeva cesta 19, telefon 25-21 in 25-22.

LETNIK III.

JUNIJ 1938

ŠTEV. 6

Redni letni občni zbor Vzajemne zavarovalnice v Ljubljani

V torek, dne 26. aprila 1938, popoldne se je vršil v veliki posvetovalnici naše palače redni letni občni zbor našega zavoda. Občni zbori tako velike ustanove, kot je Vzajemna zavarovalnica, so predvsem posvečeni računskim zaključkom prejšnjega leta, pregledu in ocenitvi uspehov ter razgovorom za še intenzivnejše poslovanje v bodočnosti. Zato taki občni zbori niso hrupna zborovanja demagogov, temveč resna posvetovanja mož, ki se v polni meri zavedajo svoje odgovornosti nasproti vsemu narodu.

Občni zbor je vodil naš zaslužni sivolasi predsednik, kanonik stolnega kapitlja ljubljanskega, gosp. Ivan Sušnik. Zborovanju je prisostvovalo toliko članov, da je bila podana polna sklepčnost. Naše čitatelje bo predvsem zanimalo poročilo o poslovanju in o uspehih Vzajemne zavarovalnice v letu 1937. V naslednjem vam ga podajamo v glavnih obrisih:

Leto 1937 je prineslo zmerno izboljšanje splošnih gospodarskih in socialnih razmer v naši državi. To ni ostalo brez vpliva na delovanje Vzajemne zavarovalnice, ki je lahko ob koncu leta ugotovila prav lep napredek v vseh vrstah zavarovanj, ki jih ona vodi. Ta napredek je viden v živahnejšem sklepanju novih zavarovanj in pa v rednejšem plačevanju premij. Polom mednarodne zavarovalne družbe »Feniks« je vzbudil med narodom zavest, da je treba predvsem zaupati domačemu gospodarstvu. Kako vse drugače bi bilo, ako ne bi bilo treba za doseg te zavesti žrtvovati silnih sredstev!

Za Vzajemno zavarovalnico je leto 1937 še zlasti pomembno zato, ker je naš zavod prvi navezal stike z bratskim bolgarskim zavarovalstvom s tem, da je sklenil požarno pozavarovalno kvotno pogodbo z bolgarsko združeno zavarovalnico »Činovniško društvo« v Sofiji, o kateri smo tudi v »Naši moči« že več pisali. Ta pogodba Vzajemni ne prinaša kakih posebnih gmočnih koristi, je pa pomembna za zблиžanje dveh bratskih narodov.

Na davkih in 4,5% gasilskem doprinosu je Vzajemna zavarovalnica v letu 1937 plačala ogromno vsoto 1.628.574 din. Ker so v nekaterih banovinah uvedene še razne posebne pristojbine iz naslova zavarovanj, lahko trdimo, da so znašale javne dajatve do blizu dveh milijonov din. Tu pa niso vštete takse po zakonu o taksah, ki znašajo tudi lepe stotisoče. Poglavje o davkih ni za nikogar posebno razveseljivo, zato se rajši obrnimo k poglavju o poslovnih uspehih. Ti so pa

taki, da morejo vzradostiti vsakogar, ki mu je pri srcu uspešen razvoj narodnega gospodarstva.

V elementarnem oddelku je bilo v letu 1937 izdanih 15.588 novih polie, od tega 13.838 požarnih. Temu primerno se je zvišala tudi letna premija za lepo vsoto 777.725 din.

Kako važno nalogo opravlja naš zavod, pa povedo številke o odškodninah, ki jih je izplačala. V letu 1937 je Vzajemna poravnala 1047 požarnih škod in izplačila zanje štiri milijone šest sto štiri in sedemdeset tisoč din. Za razbite zvonove je plačala 17.607 din, za zavarovane razbite šipe 16.121 din, za škodo po 54 vlomih 106.120 din, v nezgodnih primerih 24.378 din, za škodne primere v jamstvenem zavarovanju 91.514 din in avtomobilске škode 155.265 din. Vse odškodnine je tedaj Vzajemna v enem letu plačala nič manj kot pet milijonov pet in osemdeset tisoč din.

Posebno velik razvoj pa je pokazal življenjski oddelek Vzajemne zavarovalnice. V tem oddelku je bilo konec leta 1937 zavarovanih 26.000 oseb. Vsi ti so skupno zavarovani za ogromno vsoto skoraj 231 milijonov. Samo v letu 1937 se je na novo zavarovalo 9282 oseb. Skupen prirastek življenjskih zavarovanj in zavarovalne glavnice v letu 1937 je tako velik, da v tem Vzajemne ne dosega nobena druga zavarovalnica v Jugoslaviji.

Najbolj bo naše cenjene čitatelje pač to zanimalo, ali so pri Vzajemni pač res varno zavarovani. Naš odgovor je lahek. Samo v letu 1937 so se jamstvena sredstva Vzajemne zavarovalnice zvišala za 8.941.641 din. Konec leta 1937 so vsa jamstvena sredstva našega zavoda znašala čedno vsoto preko

79.000.000 din.

Ta vsota, ki pa se stalno dopolnjuje in zvišuje, je bila tedaj 31. decembra 1937 na razpolago za vse tiste primere, ki bi jih morala zavarovalnica plačati takrat ali kdaj v bodoče. Če kje, je tedaj pri Vzajemni podana polna varnost.

Občni zbori so kakor mejniki v življenju kvišku stremčih ustanov. Od občnega do občnega zbora zaznamuje Vzajemna zavarovalnica nevzdržen polet naprej. Vedno širši postaja krog njih, ki ji zaupajo svoje zavarovalne zadeve. Tudi letošnji občni zbor je bil tak mejnik, ob katerem se je posebno jasno manifestiralo, da vedno bolj zmaga misel zdravega, solidnega in domačega pravega zavarovanja.

Zavarovanje je pravo varčevanje

Karitas — največje ljudsko zavarovanje v Jugoslaviji

Tako se glasi pravilna rešitev aprilske nagradne zlogovnice. Za nagrade so bili izžrebani:

1. Gospodarska zadruga za mežiško dolino, r. z. z. o. z., Prevalje.
2. Dežman Jože, učenec mešč. šole, Družmirje, p. Soštanj.
3. Minodraš Slava, (poklic?), Ljubljana, Kolodvorska ulica 8.
4. Aleš France, ključ. pomočnik, Ljubljana, Sv. Petra nasip 51.
5. Moder Vinko, akademik, Ljubljana, Novi trg 2/II.
6. Vidmar Anica, pos. hči, Brezje 27, p. Dobrova pri Ljubljani.
7. Čuš Frane, posestnik, Hlapenci 26, p. Juršinci pri Pljuju.
8. Notar Neža, posestnica, Dobje 3, p. Poljane nad Šk. Loko.
9. Perko Ivan, župnik, Šmarjeta pri Novem mestu.
10. Škander Ivanka, uradnica, St. Vid nad Ljubljano 2.

Vsem navedenim pošlje uredništvo »Naše moči« do konca maja za nagrado kajige.

Umesten napis

Nemški časnikar Franc Kult, ki se je udeležil Hitlerjevega obiska v Italiji in je na kraljevski križarki »Duca d'Aosta« prisostvoval veličastnim manevrom italijanske vojne mornarice v Neaplju, sporoča svojemu listu, da stoji v notranjosti križarke med drugim tudi tale napis:

»Višji od živali je človek, kadar govori — živali enak je, kadar kriči — slabši od živali pa je, kadar preklinja!«

Ali ne bi bilo umestno, da bi to resnico nabili povsod po naših gostilnah in javnih prostorih?

XVIII. LJUBLJANSKI VELESEJEM

43. razstavna prireditel 4.—13. junija 1938.

Polovljena voznina na železnici. Pri blagajnah železniških postaj kupite rumeno železniško izkaznico za din 2.—. • Sejnišče obsega 40.000 m², preko 600 razstavljalcev iz 14 držav.

POSEBNE RAZSTAVE: »Cesta« — Francija — Pohišstvo — Avtomobili — Tekstil — Ženska domača obrt. • Lepo zabavišče.

10.—12. junija: III. državni trgovski kongres.

Ali ste že naročili pri uredniku »Naše moči« v Ljubljani, palača Vzajemne zavarovalnice, zanimivo povest »Pesem polja«? S poštino vred stane le 10 din, ki jih plačate s polžnico.

Pošto ležeče. Kadar človek noče ali ne more označiti točno svojega naslova, naroči, naj mu pisma pošiljajo na ta in ta poštni urad »na pošto ležeče«. Taka pisma mora seveda hoditi sam iskat. Pa privihra Zaletel v poštini urad in pravi: »Ali imate kako pismo za mene?« — »Pod katero značko?« — »Pod značko »skrajno nestrope« — »Da, to pismo leži tu že tri tedne.«

Zanimivosti iz zdravniške vede

Najstarejša učna knjiga za ranocelnštvo je papirov zvezek iz l. 2800. pr. Kr. r. Našli so ga v Egiptu. Ni pa cel, temveč obravnava le 48 ranocelnških primerov.

Irska je imela prvo bolnišnico v zapadni Evropi. Ustanovljena je to bolnišnico kraljica Macha kot zdravstveni zavod za vsakogar, dočim so bile prej take ustanove le za plemenitaške rodbine. Največja bolnišnica na svetu je menda v severni Ameriki v mestu Los Angeles. V njej je prostora za 2500 bolnikov.

Zdravilno moč elektrike je prvi spoznal že rimski zdravnik Skribonij. Ze v l. 48. pred Kr. r. je namreč bolnikom, ki so trpeli na revmatizmu ali dolgotrajnem glavobolu, nasvetoval drgnjenje s trepetlikovino, katere električno moč je sam izprno preiskaval. Šele l. 1744. so začeli uporabljati električni stroj v zdravilstvu.

Prvo operacijo želodca so izvršili sredi 18. stoletja in sicer na nekem kaznjencu, ki je bil obsojen na smrt. Operirani pa je v nekaj urah po operaciji umrl.

Prvo transfuzijo krvi iz človeka na človeka je izvršil 15. junija 1667 francoski zdravnik Jean Denis. Proti tej transfuziji pa je nastalo splošno nerazpoloženje in sam parlament je nato prepovedal prenašanje krvi.

Prvi, ki je natančno popisal, kako se vstavi umetno oko v očesno duplino, je bil znameniti francoski kirurg Ambroise Paré. V l. 1561. je napravil tako oko iz emajliranega zlata in sicer v naravnih barvah. Paré pa ne omenja, da bi bil en iznajditelj umetnega očesa, niti ne pravi, da bi bilo to kaj novega. Poznali so tedaj umetno oko gotovo že pred njim.

Prvo operacijo slepiča je izvršil l. 1889. hamburški profesor dr. Herman Krümmell.

Najdražjo operacijo so pred nekaj leti izvršili v Ameriki. Mladi siamski kralj je težje obolel na levem očesu in moral se je podvreči operaciji pri enem najznamenitejših ameriških specialistov za očesne bolezni. Kot honorar je prejel zdravnik čedno vsoto okoli 15 milijonov dinarjev. Če bi pa prišli še vse stroške, ki jih je imel kralj s potovanjem v Ameriko, z bivanjem tam ter s preskrbo svojega številnega spremstva, bi zneslo to čez 70 milijonov dinarjev.

Ulica, v kateri stanuje največ zdravnikov, je v Londonu in se imenuje Harley Street. Tu stanuje nič manj kot 550 zdravnikov.

Na radiju najbogatejši zavod je »Radiumhemmet«, kakor se imenuje klinika v Stockholmu. Ta zavod poseduje 10 gramov radija.

Rekord v boleznih ima skoraj gotovo Amerikaneec Smythe Henry. Star je 47 let in je prestal že 148 težjih operacij.

Pregoreča vjudnost. Gabron sedi z neko damo v kavarni in se živahno razgovarja z njo. Med drugim je tekel razgovor tudi takole: Dama pravi: »Jaz sem gotovo starejša, kot vi mislite.« — Gabron hoče napraviti poklon in hitro reče: »Ni mogoče, milostljiva!«

Največji slovenski denarni zavod Mestna hranilnica ljubljanska

Lastne rezerve nad **din 26.000.000**—

Prirastek novih vlog v januarju 1938
din 14.075.000—

Prirastek novih vlog v februarju 1938
din 10.694.000—

Prirastek novih vlog v marcu 1938
din 10.572.000—

Prirastek novih vlog v aprilu 1938
din 10.150.000—

Vse vloge izplačljive brez omejitve!

Za vse obveze hranilnice jamči:

MESTNA OBČINA LJUBLJANSKA

Prof. dr. Vinko Šarabon:

Slovenci ob prevratu

(Nadaljevanje.)

V svetovni vojski je pokazala Avstro-Ogrska vse svoje sovraštvo do Slovanov, tudi do lastnih. V Sarajevu so že drugi dan po atentatu nahujskane tolpe razbijale Srbom stanovanja in trgovine in nihče jim ni povrnil škode. V vsej Bosni je bilo 2. julija proglašeno obsedno stanje in teden nato je bil razpuščen bosansko-hercegovski sabor. Ze na dan mobilizacije so bile zaprte vse srbske šole, učitelji so bili postavljeni na cesto in jeseni l. 1915 je izginila cirilica iz vseh uradov. Poleg politikov so zapirali zlasti duhovnike in učitelje, dijake in druge izobražence, pa tudi obrtnike, kmete in delavce. Pod strahovlado v začetku vojne in pod težkim pritiskom vojaškega absolutizma niso trpeli samo bosanski Srbi, temveč je propadal ves narod. Umiranje od lakote je bil običajen pojav. Tako je na primer umrlo v Bosni in Hercegovini v letih 1914 do 1917 nad 100.000 pod 10 let starih otrok, kar je še enkrat toliko kot v enako dolgi mirni dobi.

Za Bosno in Hercegovino je največ trpela Dalmacija, kjer so ob izbruhu vojne zaprli vse odličnejše Srbe in Hrvate, med njimi tudi katoliške duhovnike; omenimo Smolako, Tresić-Pavičica, Čingrijo, Drinkovića itd.

V slovenskih deželah je bil položaj različen. Na Kranjskem je bil deželni glavar dr. Sušteršič, čigar politični program že poznamo. Dejal je, da bi bili avstrijski Jugoslovani z ustvaritvijo Velike Srbije in z razpadom monarhije neizogibno žrtvovani Italijanom, morda tudi Nemcem in Madžarom. Tudi dr. Tavčar je govoril s balkona mestne hiše vojakom, da gredo »v boj tudi za slovenski narod«. Takšno je bilo mišljenje pri voditeljih obeh slovenskih strank, pri čemer moramo reči, da sta se oba bala za usodo Slovencev in da jima je narekoval njih besedo le strah za to usodo.

»Ves patriotizem vodilnih slovenskih politikov pa ni mogel obvarovati izvenkranjskih Slovencev pred izbruhom nemškega sovraštva. Zaman je mariborska »Straža« dopovedovala Nemcem, da »Avstrija in njen cesar ne nastopata proti Srbom, ker so Slovani, ampak ker so sovražniki države. Ne gre torej za boj proti Slovanom, ampak za boj proti sovražnikom. Nemcem je pa šlo ravno za boj proti Slovanom in so zlasti na Štajerskem in Koroškem izrabili svojo moč za preganjanje zavednih Slovencev, posebno duhovščine, ki jim je

bila tudi kot »proč-od-rimovcem« najbolj na poti. (V onih časih se je širilo namreč med Nemci veliko gibanje za odpad od Rima in so sovražili vse, kar je bilo za nadaljnjo zvezo katoličanov z Rimom.) O grozovitostih, ki so jih pri tem počenjalo državne oblasti v zvezi z nahujskanimi Nemci in nemškutarji, pripovedujejo kasneje od Jugoslovanskega kluba v parlamentu vložene interpelacije naravnost neverjetne stvari. Nemška sodrga je duhovnike tepla, jih obmetavala s kamenjem, je pljuvala vanje, metala nanje blato, jih zmerjala s »srbskimi psi, veleizdajalci, morilci« itd.

Tudi na Primorskem so odličnejše Slovence in Hrvate zaprli in je postal položaj Slovencev tem težavnejši, ko je pričela Avstrija mešetariti z Italijo, da bi si ohranila njeno nevtralnost. Oblasti se na noben način niso hotele Italijanom zameriti. A kmalu ni nihče več dvomil o vojni z Italijo in italijanski poslanci na Dunaju so kazali našim poslancem zemljevide, v katerih je bilo začrtano, kako daleč misli baje zasesti Italija slovenske dežele. Slovenskih politikov se je polastila težka skrb in skušali so dobiti zveze z inozemstvom.

Že po prvih mesecih vojne so tudi avstrijsko misleči Slovenci začeli izgubljati vero v Avstrijo. Prganjanja v začetku vojne, omejitve vsake svobode in ustavnosti ter vedno hujše uveljavljanje nemštva in poudarjanje »nemške vojne«, vse to je Slovincem jemalo vero v Avstrijo. Ko je bilo z nemškim porazom ob Marini (jeseni 1914) zaustavljeno prodiranje Nemcev proti Parizu in so bili v decembru 1914 Avstriji vrženi iz Srbije, so začeli mnogi dvomiti o zmagi osrednjih držav (to sta bili Nemčija in Avstro-Ogrska s priključkom Bolgarije in Turčije) in med narodom se je pričelo širiti antanti prijazno mišljenje. (Antanto sta predstavljali Francija in Velika Britanija v zvezi z Rusijo, Belgijo in Srbijo.)

Ko je slednjič 23. maja 1915 napovedala še Italija monarhiji vojno, se je zdel položaj za Slovence obupen. Slo je za našo zemljo, in tudi taki, ki so si želeli zmage antante, so privoščili Italijanom poraze. Vojno vodstvo je izrabilo to razpoloženje in je poslalo skoraj vse slovenske in hrvaške čete na italijansko fronto, kjer so s srditim odporom zadrževale Italijane.

Dr. Lojze Bercé, Beograd:

Pri beograjskih Slovencih

»Torej pri diplomatski maši v Krunski!« Tu si dajejo sestanke beograjski Slovenci. To je zadnja maša ob nedeljah, in sicer ob pol dvanajstih v stolni cerkvi v Krunski ulici. Diplomatska zato, ker je ob pozni uri in ker je kratka. Diplomatom se namreč vedno mudi, posebno v inozemstvu imajo vedno mnogo, premnogo posla... Prav gotovo vsako nedeljo smo tu videli visokega kočnega gospoda z monoklom, g. Dampière-a, francoskega poslanika.

Visoki častniki, načelniki — zdaj jih imajo tudi Slovenci nekaj — referenti, novinarji, akademiki, trgovci se zbirajo pred cerkvijo. Poslanci navadno hitro smuknejo na kor, ker se bojijo prošnje za intervencije, ministra pa itak ne smeš kar tako nagovoriti. Po sv. maši možakarji malo postanejo pod vaško lipo, ne, to so samo divji konjanji pred cerkvijo. Še nekaj minut, pa se prikaže ljubeznivi župnik dr. Petlić in skoro vsakemu stisne roko. Za vsako svojo ovčico ima primerno besedo. Vidiš mu na obrazu, da ima razumevanje za tegobe velikomestnega življenja in prav nič te ne pokara, ako celo diplomatsko mašo zamudiš. Moj Bog, včasih mora res zadostovati človekova dobra volja.

Cerkvica sama, ki je bila zidana pred vojno za avstrijske katoličane v Beogradu, ni nič kaj mikavna. Stalno je polna, o praznikih pa sploh ne moreš noter, ker je pretesna. Kadar v njej zadonijo mogočne orgle, ki bi zadostovale za vsako stolnico, se kar prestrašiš. Škoda, da je akcija za zidanje stolnice tako žalostno propadla. Treba bi bilo začeti vnovič, seveda ne z loterijo. Mramornata plošča na zunanem zidu spominja na

imena ustanovnih članov-darovalcev, med njimi je tudi več slovenskih ustanov. Ako se ne motim, je v mramor vklesano tudi ime Vzajemne zavarovalnice.

Tabla v levem kotu naznanja prireditve Prosvetnega društva in drugih katoliških organizacij v Beogradu. Društveno življenje se je v zadnjem času silno razmahnilo. Človek včasih res ne ve, katere prireditve bi se udeležil. Zdaj predavanja Prosvetnega društva v Ruskem domu, potem akademija katoliških dijakov, drugič zopet gledališna predstava.

Kadar ni gostov, pevcev iz Ljubljane, nastopa pri prenosih za izseljence zbor Prosvetnega društva, ki ga vodi g. Ulaga, duhovnik. Tudi njegov brat prof. Ulaga, telovadni strokovnjak, živi tu kot referent v ministristvu za telesno vzgojo. »Gore, dole, levo, desno!« Samo zasukaite svoj radio na beograjsko postajo malo pred sedmo uro zjutraj, pa boste slišali ta ukazujoči glas, kateremu se ne more upirati niti najmehkejša postelja.

Nikakor ne smem pozabiti še na važno zbirališče beograjskih Slovencev. Moral bi ga bil omeniti že poprej. To je dom slovenskih šolskih sester v ulici Kneza Milenka. Tam se zbirajo tudi nezaposlena slovenska dekleta; tam dobiš lahko tudi tečno hrano prav poceni. Obisk te kuhinje je prav dober. Vem, da so bili njeni prostori, ko je še bila v ulici dr. Köstera in ko se je v njej tu pa tam pokazal celo kakšen minister, kar pretesni. Priznam tudi, da je marsikdo zahajal tja na toliko zaradi hrane kakor zaradi ministra... To so pač naše človeške slabosti, toliko bolj opravičljive tu v Beogradu, kjer ne prideš nikamor, ako te kdo ne poriva naprej. Brez politike tu ni kruha. Tu vse politizira in zadnji sluga v ministristvu ve natančno, kakšna je »situacija«. Ti sam svoj položaj v ministristvu najbolje preceeniš po načinu, kako te sluga pozdravlja. Njegov glas je najboljši barometer politične konjunktore.

Poceni

prati se pravi:

perilo zaupati izdatnemu Schichtovemu terpentinovemu milu. Schichtovo terpentinovo milo se obilno peni tudi če le prav malo namilite perilo in ga tudi tedaj temeljito očisti.

SCHICHT^{ovo}
TERPENTIN^{ovo} MILO
pere bleščeče belo!

Dr. Alojzij Kuhar, Ljubljana:

Izhod iz slepe ulice

Evropa je zadnja leta prišla v slepo ulico. Cela vrsta hotenih in morda tudi nehotenih naključij je ustvarila položaj, ki je kazal, ko da ni drugega izhoda kakor nasilnega. Če si v slepi ulici, moraš ali nazaj ali pa moraš podreti zidovje pred seboj. In takšna je bila podoba Evrope. Kar naenkrat sta se izoblikovala dva velika tabora velesil. Zunanji izraz takšnega položaja je mrzlično oboroževanje na obeh straneh v izmeri, ki je zgodovina človeštva ne pozna. Skoraj vse mednarodno-politična dejanja zadnjih dveh let niso bila nič drugega kakor zaporedna poglavja v boju med obema taboroma, ki sta, eden kakor drugi, pridno zahajala med male in srednje države, da bi tamkaj nabrala somišljenikov vsak za svojo fronto. Ker je bila trma na obeh straneh velika in ker je še tretji tabor, to je oni, ki ga predstavlja sovjetska Rusija, pridno pomagal delati zgago in zmedo, češ naj le pride do oboroženega spopada, kajti potem bo meni klasje zorelo, je kazalo, da res ne bo nobenega drugega izhoda kakor krvav spopad, o katerem vemo, kdaj in kako se začne, a nikdar ne vemo, kako dolgo bo trajal in kako se bo končal.

Danes je težko reči, kje leži začetna krivda, da sta ta dva tabora dobila tako ostre oblike. Kajti še l. 1935. so bili odnosi med Francijo in Italijo sijajni in tudi Anglija je rada pošiljala svoje državnike v Berlin z nalogom, naj pripravijo prijateljstvo. Zahajanje Anglije v Berlin se je Francozom zdelo celo pretirano in so angleški vladi delali očitke. Tudi med Italijo in Anglijo takrat ni bilo nikakršnih večjih nesoglasij. Nasprotno pa smo še leta 1933 slišali in brali o zelo odločnih govorih italijanskega ministrskega predsednika, ko je podčrtaval, da bo Italija znala braniti svoje meje na Brennerju. Šele zadnji dve leti sta se tabora Francija—Anglija in Nemčija—Italija izoblikovala v to, kar sta bila do nedavnega, v dve fronti. Abesinska vojna je bil prvi znak otrpnenja. Takrat se je Nemčija spretno pomaknila bliže k Italiji in so se pokazali prvi obrisi bodočega »osi«, a tudi prvi obrisi zevajočega prepada. Državljanska vojna v Španiji je položaj še bolj zakrknila. Nemčija in Italija sta stopili še bliže druga k drugi in potegnili ločilne črte okrog sebe. Vojna na Daljnem vzhodu, ki jo je spremljal pakt proti Kominterni, je bil korak naprej, ki je še bolj

jasno razmejil obojna stremljenja. Tako se je nanašal dogodek k dogodku in končni uspeh tega razvoja je bil, da je zavladala tolikšna razdvojenost na evropski celini, da na mirno rešitev napokipenih sporov in nabrane zagrenjenosti ni bilo več misliti.

Pa se je vendar le našel izhod iz slepe ulice. Našla ga je Anglija, ki je po svojem starem receptu, da ni nobena sramota, če se človek vrne, ako ne more iti naprej, kar čez noč spremenila smer svoje zunanje politike in se odločila, da začne razkopavati gomilo nesoglasij na najbolj primeren prostor — pri Italiji. Chamberlainova vlada je izvagonirala zunanjega ministra Edena, ki je bil simbol protitalijanske politike, ter takoj ponudila Italiji, da z njo poravnava vse prepire brez izjeme. Vemo, da Anglija tega ni storila iz kakšnih nesebičnih ali celo načelnih razlogov, marveč izključno z vidika stvarnih potreb angleškega imperija, ki se ne more hkrati pripraviti po vsem svetu, kjer je razprostrt, toda angleški sklep je posredno prinesel svoje koristi evropskemu prostoru. Anglija in Italija sta v rekordnem času dosegli sporazum in razčistili vsa nesoglasja, ki so med njima vladala. Treba je bilo žrtv od obeh strani. Obe stranki sta jih doprinesli. Most je bil vržen od tabora do tabora. Evropi je odleglo. Elektrizirano ozračje na vsem velikem sredozemskem prostoru se je razblinilo. Vojna nevarnost je odšla za obzorja.

To je bil prvi korak iz slepe ulice. Drugi koraki mu bodo sledili in že vidimo prve obrise poti, ki se odpira. Takoj po podpisu angleško-italijanske pogodbe so se zbrali v Londonu francoski in angleški državniki ter skupno preresetali položaj ter smer, po kateri je treba hoditi. Sklenili so, da bo sedaj še Francija, in to čimprej, poravnala vse svoje težave z Italijo in z njo sklenila prijateljsko pogodbo, podobno angleško-italijanski. Pogajanja so že v teku in obetajo hiter uspeh. Drugi uspeh londonskega zborovanja tiče sovjetsko Rusijo, ki je največ kriva, da je zadnja leta prišlo do tako hude napetosti v Evropi. Če se Evropa hoče izogniti vojni, mora sovjetsko Rusijo kot stalno intrigantko in hujskačico k vojni potisniti ob stran. Francija, ki ima s Sovjeti vojaško zvezo, je to nujnost spoznala in se v Londonu obvezala, da pri vseh vprašanjih, ki tičejo zapadno

Evropo in Sredozemlje, sovjetske Rusije ne bo več poslušala, marveč da bo hodila složno z Anglijo. Anglija pa je obečala, da bo v srednji Evropi podpirala francoske koristi. Kadar bo to drugo poglavje končano, bo podoba dveh taborov tako rekoč izginila, kajti od tabora Francija—Anglija bosta šla dva velika mostova v tabor Italija—Nemčija, in sicer iz Pariza v Rim in iz Londona v Rim, ter bo vse zapadno in sredozemsko področje, vključno Španija, popolnoma pomirjeno. Pomeni je treba, da Mussolinijeva Italija kaže veliko dobro voljo in da je angleška politika rodila tako lepe uspehe zato, ker je našla pri Italiji polno razumevanje in podporo.

Korčni cilj s tem seveda še ne bo dosežen, kajti potem pride na vrsto naloga, da se zasuje še prepad, ki zija med Francijo in Nemčijo. Spoznamo med tema dvema državama je nujno potreben in bo tudi mnogo prej dosegljiv z izhodišča francosko-italijansko-angleškega prijateljstva, kakor pa bi bil recimo danes, ko priprave zanj še niso končane.

Kakor hitro se bodo velesile med seboj sprijaznile po zgoraj označenem vrstnem redu, ki ga je določil Chamberlain, bo tudi za male in srednje države lažje, da sodelujejo. Danes so se morale te države potegniti nazaj, proč od vseh nevarnih ognjišč, da bi jih spori med velikimi ne potegnili s seboj v svoje vrtnice. Ko bo ozdravljene odnose med velesilami končano, bodo male in srednje države, ki so itak zavarovale mir na jugovzhodu Evrope in v Podonavju, zopet rade stopile v vrsto poleg velikih, da se s skupnimi napori prepreči, da ne bi Evropa ponovno zašla v slepo ulico, iz katere se sedaj s tako velikimi napori in — upajmo — z uspehom rešuje.

»Jože, ali se res nikdar ne prepiraš s svojo ženo?« — »Ne. Če sva pa različnega mnenja, rečem samo: Mir! — in takoj obmolknem.«

Glajcenejše in
kvalitativno najboljše
hrastove in bukove

PARKETE

dobavlja in polaga
tovarna

REMEC-CO

DUPLICA PRI KAMNIKU
železniška in avtopostaja

Oglejte si naše zaloge v tovarni ali
v pisarni v LJUBLJANI, Kersnikova
ulica 7, poleg Slamiča

Ne vemo ne ure ne dneva ...

V zadnjem času je »KARITAS« izplačala
cele zavarovane vsote
ob smrti sledečih članov in članic:

Brezinšek Marija, Majšperk 8;
Brieman Marijeta, Maribor, Betnavska 67;
Urbas Marija, Cerknica 274;
Slemenšek Jožefa, Brezovo 2, Blanca;
Langus Janez, Slov. Javornik 81;
Cegnar Marija, Glince, c. IX/3, Ljubljana-Vič;
Piškur Frane, Skofja Loka, Novo predmestje 12;
Čučko Marija, Maribor, Ob jarku 4;
Vranko Gregor, Trbovlje 99;
Jazbec Miroslav, Novo mesto, Ljubljanska 11;
Brumec Jernej, Maribor, Košaki 60;
Mivšek Franciška, Vrhnik 346;
Cilenšek Florjan, Marija Reka 86;
Marovt Marija, Prelesje 7, St. Rupert;
Lozej Anton, Studenci, Kralja Petra 51, Maribor;
Košena Fran, Trnovlje 98, Vojnik;
Kerec Eva, Maribor, Pobrežje, Dr. Verstovškova 16;
Razboršek Peter, Čemšenik 32;
Židan Albin, Ljubljana - Moste, Pokopališka 5;
Šerbelj Katarina, Razgor 2, Laporje;
Verlič Helena, Maribor, Hrenca 11;
Medved Josip, Ljubljana, Aleševčeva 35;
Mally Simon, Sp. Dobrava, Razvanje;
Razpotnik Blaž, Zg. Gortina 16, Muta;
Grmek Neža, Ljubljana, Poljanska 78;
Branc Jožef, Hrušica 29, Jesenice;
Standerkar Marija, Gačnik 52, Jarenina;
Ternek Amalija, Maribor, Slovenska 9;
Poliš Frane, Sv. Marijeta ob Pesnici 29;
Orel Ivana, Draga 49, St. Rupert;
Rozman Marija, Polzela 90;
Jakomin Helena, Brezovica 71;
Kutin Miro, Vurmat 61, p. Brezno;
Rezman Jožefa, Pekel 45, Poljčane;
Sapušek Elizabeta, Sv. Martin na Pohorju;
Ozim Terezija, Ruše 90;
Škamlec Marija, Vodoie 12, Maribor;
Čafula Elizabeta, Trčova 7, Maribor;
Klemenčič Marijana, Ljubljana, Zalokarjeva 11/I.;
Škrabl Martin, Novo mesto, K sodišču 1;
Sapušek Liza, Ruše 50;
Jamnik Gabrijel, Sv. Lovrenc na Pohorju 64;
Višnar Marija, Medvode 9;
Kotar Terezija, Ljubljana - Moste, Šmarska c. 15;
Satler Ivana, Ivanjci 13;
Lavtižar Franja, Ljubljana, Jegličeva c. 9;
Karpe Marija, Ljubljana - Moste, Zaloška c. 101;
Trunkelj Janez, Orlaka 11, Zagradec;
Korenčič Frane, Rakek 78;
Vavtar Frane, Bistrica 35, St. Rupert;
Skodič Alojzij, Skoke 37, Hoče;
Cilenšek Jožefa, Loke 11, Trbovlje II;
Gajšek Ana, Celje, Slomškov trg;
Tomažič Alojzija, Zagreb, Jošavska 47;
Letnik Terezija, Sv. Lenart v Slov. goricah 5;
Žerovnik Marijana, Voklo 59;
Brudar Katarina, Dolnji vrh 2, Novo mesto;
Valentan Anton, Bresternica 32;
Natlačen Martin, Radmirje 58;
Por Anton, Rečica 15, Bled;
Krošl Terezija, Maribor, Krekova 4;
Čergulj Elizabeta, Hrašenski vrh, Slatina Radenci;
Luskovnik Nikolaj, Tržič, Fr. Ahačiča 6;
Košir Jakob, Jesenice, Ruardov trg 7;
Sablčan Fani, Ljubljana, Bleiweisova 50/III.;
Novak Peter, Dobrova 35;
Zapotnik Marija, Tržič, Ljubeljska 13;
Ciglič Janez, Kranj, Stara cesta;
Levičnik Marija, St. Pavel, Sp. Hrušica;
Karničar Pavla, Slov. Javornik 44;
Benčina Jožefa, Stražišče 2;
Semlič Simon, Stanetinci 17;
Gregore Ivana, Ljubljana, Zvezdarska 4;
Krajšek Janez, Svibno 41, Radeče;

Urednik kramlja

E. K., zastopnik VZ v Št. V.: Čitali ste, da se neki časopisi razburjajo zaradi »vica«, ki ga je objavila »Naša moč« in se tiče vprašanja »Kaj je avtomobil?« Čudite se, kako je mogoče, da resno časopisje »fabrica« iz nedolžnega »vica« napad na »Našo moč«. Prijatelj, tudi jaz se čudim. Posebno se moram čuditi zaradi tega, ker tisto časopisje ni reklo niti bev niti mev, ko je isti »vic« (in celo v obširnejši obliki) izšel v raznih drugih listih. Morda sem vsemu temu kriv jaz, ki sem smešnico poslovenil in je nisem objavil kar v nemškem jeziku ali vsaj v srbohrvaščini. V obeh teh jezikih je namreč smešnica že bila pred nami objavljena. Nekoč sem slišal v neki gledališki šoli, da je od tragičnega (žalostnega, resnega) do komičnega (smešnega) zelo kratka razdalja. Sedaj sem pa doživel resnico, da je tudi od smešnice do resnega ta razdalja kaj majhna. Nikarte pa misliti, da sem se jaz zaradi tega tako razburjal, kot se Vi v svojem pismu. Ne, nasmehnil sem se in »Naša moč« bo še naprej prinašala smešnice na veliko veselje njenih številnih čitateljev.

Zastopniku »Jednote«. Želite, da Vam javno v listu odgovorim, da pa niti začetnih črk Vašega imena ne smem objaviti. Prav. Upam, da se bova vseeno razumela. Napisali ste mi celo zgodovino raznih samopomoči v Sloveniji in v Zagrebu ter čudovite stvari pripovedujete o raznih voditeljih ter novodobnih ljudskih osrečevalnih ustanovah. Vidi se, da se s samopomočmi že dolgo pečate. Motite se pa, če menite, da bo »Naša moč« tem ljudem posvečala tako veliko pozornost, kot Vi mislite, da bi jo morala. Mi smo ljudstvo na škodljive posledice že dovolj opozorili. Ljudstvo je našo besedo tudi dobro razumelo in se samopomoči ogiblje. Kdor pa še sedaj po tolikih razočaranjih vidi v samopomoči nekaj koristnega, temu ni pomagati. Nekaj drugega bi Vam rad povedal: Sami priznate, da ste ljudi pridobivali tekom let za vse mogoče samopomoči, pa da ste se končno sami prepričali, kako nesoliden posel ste opravljali. Sedaj je Vaša dolžnost, da ljudem, ki ste jim vcepili vero v poslanstvo samopomoči, odprete oči. Le tako se boste oprali. Čestitam Vam pa, da ste se sami dokopali do jasnega gledanja na vprašanje samopomoči.

Uredniku »Jednote« v Zagrebu! Počastili ste »Našo moč« z »Malo odgovora«. Nikarte pa misliti, da Vam bom odgovarjal. Zato nimam niti prostora, niti ni to potrebno. Naše ljudstvo, ki ste se mu tam v Zagrebu očividno zelo odtujili, Vam že samo odgovarja. Med tem ljudstvom so celo Vaši lastni bivši zastopniki. Razumiva se pošteno in moško: Po pameti tega, kar pišete, niti sami ne morete verjeti. Ali ni tako? Sicer je pa čas velik sodnik, ki bo vsako stvar osvetlil tako, da bo v vsej svoji goloti vidna.

L. A. v D. L. Pravite, da smo vsi enaki: samopomoči in naša »Karitas«. Tudi »Karitas« Vam ni izplačala posmrtnine za umrlo teto, temveč Vam je — kakor priznavate, zelo hitro — povrnila vplačane premije. Ne bom Vam dajal naukov o bistveni razliki med »Karitas« in samopomočmi. To ste lahko čitali že v zadnji »Naši moči«. Tudi Vi mi sami pišete: »Res, da je bila moja teta ob sklepu zavarovanja že bolna. Imela je odprte noge. Toda odprte noge ima pri nas vsaka

starejša ženska in tu tega nihče ne smatra za kako bolezen. Teta bi še danes živela, če je ne bi bili skvarili zdravniki, h katerim se je v svoji lahkovernosti skozi pet let zatekala in jim znosila celo premoženje.« — Tako, sedaj sva pa tam. Ni važno, če Vi smatrate odprte noge za bolezen ali ne. Dejstvo je, da so take noge navadno posledica težkih krvnih obolenj. Ko se je Vaša teta že pred 5 leti zatekla k zdravniku, ni storila tega, ker je imela odprte noge, temveč zaradi čisto druge bolezni, ki se je je dobro zavedala in katere posledice so kasneje bile odprte noge. Ko jo je zastopnik »Karitas« pri sklepu zavarovanja vprašal, če je bila kdaj bolna, je ona odgovorila, da nikdar in da se počuti popolnoma zdravo. Tej njeni izjavi smo tedaj verjeli in jo v zavarovanje sprejeli. Če bi pa bila takrat po resnici odgovorila, ne bi mogla biti pri »Karitas« nikdar zavarovana. Čast Vaši pokojni teti! Saj veste, da je sedaj po pričevanju Vašega lastnega sina dognano, da ste staro teto sami nagovorili, naj se zavaruje in kako naj našemu zastopniku odgovarja. Pomnite: Karitas ni samopomoč, temveč je prava zavarovalnica, ki pošteno izplača vse, kar se je izplačati zavezala. Bila bi pa neresna in nepoštena ustanova, če bi se pustila zlorabljati z lažjo in zavajanjem. Prav zaradi tega ji pa vse zaupa. Bodite prepričani, da se kljub Vaši jezi ne bo niti korak odvrnila od poti, katero hodi. Ona ve, da more le s solidnim in odkritim poslovanjem narodu koristiti. Sicer se Vam pa ni zgodila v ničemer krivica, ker ste dobili izplačano celo to, kar je Vaša dobra tetka na premijah plačala.

Vsem! Vedno več vprašanj se zbira na moji mizi. Zato sem se odločil odgovarjati vsem onim, katerih vprašanja so splošno zanimiva, kar v »Naši moči«. Upam, da bom s tem ustregel vsem našim čitateljem.

Vzajemna posojilnica

r. z. z. o. z.

**v Ljubljani,
Miklošičeva cesta štev. 7**
poleg hotela »Union«

sprejema vloge, ki so vsak čas
izplačljive in se obrestujejo
dogovorno po

4% do 5%

ter daje tudi posojila.

**Pristopite k varčevalnemu
krožku! Zahtevajte prospekt!**

Naložite svoj denar pri tem popolnoma varnem domačem zavodu!

Žagar Marija, Sp. Polskava 18, in Fakin Rudolf, Sevnica ob Savi 180, sozavarovanje otrok, ker sta bila zavarovana oče in mati;
 Frangež Božidar, Sp. Hoče 118, in Florjančič Rudolf, Binkelj 15, Škofja Loka, tudi sozavarovanje otrok; poleg tega smo izplačali dvakratno posmrtnino, ker sta otroka umrla zaradi nezgode.

»KARITAS«.

Zahvala

Podpisana Anica Marn se Vzemni zavarovalnici, oddelek KARITAS, za točno izplačilo posmrtnine po mojem pokojnem očetu Martinu Vidic iz Zelenca prav lepo zahvaljujem.

KARITAS vsakomur najtopleje priporočam.

Gradec pri Litiji, dne 25. aprila 1938.

Anica Marn, l. r.

Upoštevajte!

Kadar pišete v svoji zavarovalni zadevi Vzemni zavarovalnici, napišite vedno tudi polieno številko! Poleg tega omenite, za katero zavarovanje gre (požar, življenje, Karitas, vlom, nezgode, jamstvo, kasko, steklo, zvonovi), in pristanite svoje ime in točen naslov. Če kdaj ne dobite hitro odgovora, ste krivi sami, ker v pismu ne navedete vseh teh podatkov. Mnogo vas je, ki se popolnoma enako pišete, tudi kraji se včasih enako nazivajo. Brez policijske številke zavarovalnica težko ugotovi, da gre prav za vas.

»Torej sva se dogovorila: moja hčerka dobi 75.000 din dote. In kaj bo mogel tvoj sin pokazati?« — »Pobotnico!« *

Prepozno. Dva prijatelja se razgovarjata:
 »Kdaj si prav za prav spoznal svojo ženo?« — »Prepozno. Žalibog šele po poroki.«

† Ivan Vesenj, minister v pok., Maribor-Krčevina:

Iz življenja za življenje

(Nadaljevanje in konec.)

Eno leto in tri mesece po prezgodnji in nagli očetovi smrti je bilo. Soparno-vroč nedelja v avgustu je obetala vihar. Ob Pohorju so se na svinčenem nebu popoldne pokazali prvi znaki snuječe se nevihte. Nosil sem na konec rojstne vasi pismo na pošto ob kolodvoru. Ko sem se vračal, je že tulil vihar čez naše Ptujsko polje, sredi vasi pa sem zaslišal hreščeče ženske glasove: »Jezus, Marija! Filipov Falent se je v Pesnici v Čoklečovi mlinski jami vtopil.« Okamenel sem od bolesti in groze: moj brat Valentin, nadpolni mladenič, 18 let star, poln zdravja in glavna opora materi-vdovi in mlajšim bratom, je po krajevni navadi jezdit konje na kopanje in je utonil. Slep konj se je tik pod mlinom rešil na drugo obalo, brat pa je ostal v globoki vodi. In ko je boril zadnji smrtni boj v hladni globini, sta na produ izpraznila dva tovariša njegove žepne preje, preden sta šla oznanjat strašno novico moji materi in vasi. To je bil strup, ki je razočaral mojo vero v tovarištvo in zvestobo. Grenka mladost!

Ne bom opisoval neizmerne žalosti svoje matere, ne prizora, ko so šele drugo jutro našli in dvignili iz hladne vode bratovo truplo in je onesveščena mati padla, premagana od bolečine in trpljenja, čez mrtvo telo svojega sina. Samo to še povem: po očetovi smrti je prišel dolg v hišo, izgubili smo pri domu najboljšo moško moč, imeli seveda stroške za pogreb in drugo. Ako bi bil zavarovan za slučaj smrti ali doživetja, bi pač imeli bridkost pri hiši, toda ne bi bilo toliko materialnih težav, kakor so nastale. Premagali smo jih s trdim delom, dobili v hišo zvestega in poštenega mladega hlapca, ki nam je postal prijatelj in tovariš, kakor jih je malo na svetu. Dedek in ostali pa smo podvojili svoje skrbno delo. Koliko znoj in boja bi nam bilo prihranjenega, ako bi bili imeli zavarovanega svojega brata! Popolnoma iz življenja za življenje je tudi ta primer.

*

Višjo gimnazijo sem študiral v Ljubljani. Izogniti sem se hotel šikanam nemških profesorjev v Ptuj in Mariboru in kot štajerski študent hrepnel po beli Ljubljani kot srečo Slovencev. Ravnatelj Senekovič mi je na pismeno prošnjo zagotovil sprejem, razrednik B. pa me je prvo uro narahlil: »Bas banderns da herum, bährens lieber in Steiermark geblieben.« Nisem slutil, da mi bo pripravil ta mož največje razočaranje mojega mišljenja o pravičnosti v svetu in o objektivnosti in nezmotljivosti vzgojiteljev. Silno težko je bilo življenje v Ljubljani. Mati je zamogla pošiljati le malo denarja in bil sem lačen od obupa. Rešil me je na posredovanje gospodinje blagomili, večno dobitljivi oče študentov g. proš Kalan in lončar Drelze. Otepal sem v »fous kuhinji« slabo zelje, slab fižol in izjemoma pljučka s štručko. Lačen nisem bil več in vživel sem se z mladostnim optimizmom v življenje ljubljanskih revnih študentov.

Toda nekega dne prejmem nepričakovano od matere pismo. Odprl sem ga v šoli. Pismo je bilo pisano s težko roko in črnilo razmazano po papirju, ker so med pisanjem nanj kapljale materine solze. Izvedel sem, da mi je umrl doma dedek (stari oče). Tudi meni so na pismo poleg osušenih materinih solz kanile skrivoma moje solze, zatajil sem se nasproti tovarišem in profesorju, a v duši so vstajali spomini na dedeka, kako mi je stisnil naglo in neopazno za slovo v roko goldinar, rekoč: »Z Bogom, srečno, Ivan moj! Nikdar več se ne bova videla na svetu. Spomini se svojega dedeka in moli zanj!« Naglo in krepko mi je stisnil roko pod domačo slivo ob hiši, odločno otrl solze iz očesa in odšel na polje, jaz pa na vlak v Ljubljano. To sem po prečitani pisma med uro v šoli razmišljal, bil potrjen in raztresen in dobil dvojko iz matematike. Domov nisem mogel, ker nisem imel denarja in je bilo tudi prepozno na vlak, ko sem si denar izposodil. Gospod vseh gospodov v tabernakliju cerkve sve-

»Chlorodontove oglase naj čitam?

Zakaj pa? Saj nisem več majhen otrok, ki bi mu bilo treba vtepati čiščenje zob. Ali pa mar mislite, da kdaj pozabim očistiti si zjutraj najprej zobe . . . . .?

Aha, smo že skupaj, dragi prijatelj! Če bi čitali naše oglase, bi vedeli, da je zobna nega s Chlorodontom pred spanjem važnejša kot zjutraj. Sicer se začno ponoči ostanki hrane kisati in povzročajo zobno gnitje (karijes). Zato: »zvečer kot zadnje Chlorodont - potem šele v posteljo!«

Domači proizvod

tega Nikolaja v Ljubljani pa je bil moje pribežališče in moja tolažba tiste težke dni.

Doma smo zopet bili ob eno delovno moč in še globokeje se je naselila žalost v srce moje matere in dobila izraza na njenem skrbi polnem obrazu. Še bolj so morali pritisniti vsi domači, da so zmagovali davke in še stroške za študenta. Globokeje so bile brazde na materinem čelu in na dlaneh njenih neutrudljivih rok. Kako prav bi nam prišlo, ako bi tudi v tem slučaju imeli vsaj malo zavarovalnino!

Dedek je umrl kot junak dela. S sekuro v roki je na domačem dvorišču omahnil zadet od srčne kapi v naročje svoje starejše hčere, moje matere. Kako nepreračunljivo je naše življenje!

Vedno pri stvari. Neki nogometaš se je bil zaročil. — »No, pa ste svojo zaročenko potem tudi poročili?« — »Ne. Po prvem polčasu sem odstopil.« *

Dvoumno. Gost hoče plačati, a natakak nima drobiža, da bi zamenjal tisočak. Zato pravi: »Boste pa jutri plačali.« — Gost se pošali: »In če do jutri umrem?« — Natakak: »No, da, take zgube tudi ne bo.« *

Oh, ti otroci! Teta (na obisku): »Dragec, nikar ne jej tako hlastno. Medtem ko jaz enkrat denem v usta, deneš ti že trikrat!« — Dragec: »Da, a zato imaš ti tudi trikrat večja usta.« *

Sodnik: »Vase ime?« — Obtoženec: »Gustl Bric.« — Sodnik: »Stari ste?« — Obtoženec: »40 let.« — Sodnik: »Poklic?« — Obtoženec: »Čevljar.« — Sodnik: »Samostojen?« — Obtoženec: »Ne — sem oženjen!«

42

Pomembnejši spominski dnevi

2. junija 1846 je bil rojen v Rakitni pisatelj Anton Kržič. Slednjič je bil profesor verouka na moškem in ženskem učiteljsku v Ljubljani. Leta 1902 je bil imenovan za častnega kanonika. Umrl je v Ljubljani 3. dec. 1920. »Kržič je znan predvsem kot mladinski pisatelj. Leta 1887 je ustanovil Angeička, ki je izhajal pozneje tudi kot priloga Vrtca. Poleg tega je napisal veliko število versko-mladinskih knjig. Leta 1888 je ustanovil list Krščanski Detoljub, ki ga je do leta 1901 tudi urejeval. V Koledar kat. društva je napisal Oceno slovenskih knjig za mladino in ljudstvo, kot predsednik Kat. društva rokodelskih pomočnikov je napisal tudi nekaj iger. Mnogo je pisal v Zgodnjo Danico in je objavil tudi veliko število cerkvenih govorov. Zelo zaslužno je tudi njegovo delo pri dijaški in ljudski kuhinji.«

3. junija 1878 je umrl v Ljubljani glasbenik in skladatelj Anton Hajdrih; rojen je bil 9. januarja 1842. Iz četrtega letnika semenišča je odšel na praški konservatorij, kjer je dve leti študiral petje in harmonij. Konservatorija ni dovršil in je odšel v Trst. Tudi tu se je bavil z glasbo in si je s svojim kvartetom pridobil mnogo zaslug za buditev narodne misli. Leta 1874 je postal pevovodja pri Slovenski čitalnici v Trstu. L. 1876 je izdal prvo svoje delo »Jadranski glasovi« in tudi znano pesem »Jadransko morje«. Drugo zbirko njegovih skladb je izdal V. Kosovel. Hajdrih je umrl za tuberkulozo.

5. junija 1936 je umrl v Ljubljani politik in profesor Evgen Jare; rojen je bil 7. dec. 1878 v Novem mestu. Na univerzi v Gradcu je študiral klasične jezike, slavistiko in filozofijo. Ze tam je živahno deloval v gibanju katoliškega dijaštva in je bil tudi med ustanovitelji »Zarje«. Kot profesor v Kranju je bil več let predsednik tamošnjega prosv. društva. Ze s 30. letom je postal poslanec. Prišel je v Ljubljano in je bil tu predsednik Slovenske Straže, podpredsednik Slov. krščansko-socialne zveze, Kmetičke zveze, Kmetijske družbe itd. Prav mnogo se je bavil z agrarnimi vprašanji. Sodeloval je tudi pri Katoliškem Obzorniku in pri Času. Kot politik je šel z dr. Krekom in je prišel v nasprotje z dr. Sušteršičem. Zadnja leta pred smrtjo je kot ljubljanski podžupan živel samo za občinska vprašanja. Prof. Jare je bil med najmodernejšimi profesorji in prav izredno izobražen.

6. junija 1899 je umrl v Celovcu Valentin Müller, prvi vodja Družbe sv. Mohorja. Rojen je bil 10. dec. 1816 v Medborovnici v Rožu. Bil je župnik, kanonik, profesor v bogoslovju, vodja duhovnega in dijaškega semenišča v Celovcu in od leta 1860 dalje vodja Družbe sv. Mohorja.

8. junija 1807 se je rodil v Soderceh ob Kolpi Jurij Kobè; umrl je kot župnik v Catežu 29. junija 1858. »Kobè je eden izmed prvih, ki se je med Slovenci bavil z narodopisjem. Zbiral je narodne pesmi, proučeval je narodne noše, jezik, gospodarstvo, pregovore, vraže itd. Obenem je seznanjal v raznih spisih Slovence s srbskim in hrvaškim narodopisjem.«

10. junija 1912 je umrl v Ljubljani pesnik Anton Askerc; rojen je bil 9. jan. 1856 v Globokem pri Rimskih toplicah. Več o njem smo pisali lani.

11. junija 1844 je umrl v Blatogradu nad Vrbskim jezerom pesnik in jezikoslovec Urban Jarnik; rojen je bil 11. maja 1784 na Potoku v Ziljski dolini. Bogoslovje je študiral v Celovcu in Gradcu. »Z vso ljubeznijo je delal na verskem, umskem in gospodarskem prebujanju slovenskega ljudstva, pri čemer sta na njegov razvoj vplivala zlasti Vodnik in Kopitar s svojim delom za slovensko književnost. Veliko zaslug ima tudi pri nabiranju narodnega blaga in gradiva za slovensko zgodovino.«

12. junija 1832 se je rodil na Jesenicah gospodarski organizator Mesar Janez. Umrl je kot župnik v Smartnem pri Kranju 3. maja 1895. Mesar je ustanovil prvo sirarsko družbo za Bohinjsko Bistrico, Binge in Lepence; v Bohinjski Bistrici je bila ustanovljena tudi šola za mlekarstvo in sirarstvo, ki jo je vodil Mesar. O vsem tem je stalno pisal v »Novice«.

14. junija 1930 je umrl v Ljubljani profesor Ivan Mazovec, odlični prosvetni in politični delavec; rojen je bil 27. avg. 1888 na Perovem pri Kamniku. Bil je profesor slavistike in klasičnih jezikov. Zelo se je zanimal za jugoslovanska vprašanja in je tudi pisal o tem. Leta 1927 je bil v kamniškem okraju izvoljen za poslanca in ga ni

Dragi moji mladi prijatelji!

Tokrat ste bili pa prav posebno pridni, zares izredno pridni. Po čem to sodim? Po tem, ker ste pokazali, kako zelo ljubite svoje mamice. Saj ste mi poslali malone za celo knjigo lepih pesmic in to samih takih, ki jih nisem še nikjer čital. In koliko ljubke prisrčnosti je v teh pesmicah. Ta ali ona je sicer malo okorna, a nič ne de. Glavno je dobra volja. Dobre volje ste pa pokazali vrhan koš.

Zato pa imam tako težko stališče pri razdelitvi nagrad kot že davno ne. Da pa ne bo kdo užaljen, pa povem, da boste lahko čitali v »Mladi moči« vse te pesnice, če je pesem količkaj pesem. Sedaj takoj seveda ne morem vseh objaviti, ker imam premalo prostora. Niti nagrajenih ne morem objaviti vseh. Prišlo bo vse lepo na vrsto.

Prvo nagrado dobi Milka Čelofiga, učenka 4. razreda mešč. šole v Mariboru, stanujoča na Pragerskem št. 26. Milka je že kar prava pesnica. Glejte, kako lepo je povedala:

Spomin

Krog mene noč,

Vse tiho je in mirno.

A, tamkaj, čuj, nekdo se oglašal!

Skovik, ekovik, v noč se čuje?

Si mar usoda zanke kuje?

Morda si sreča spone kuje?

Skovik, skovik, v noč se čuje.

Ubogi otroci mali,
nocoj od vas odhajam;
naj Bog skrbi za vas,
ker več ne morem jaz.

Mama, zlata, ljuba,

ne bodi proč od nas!

Kdo kruhek nam bo rezal,

poljubček, križ, kedo dajal?

Naj Bogec vas usliši,
pri vas me še pustil!
Lepo ga vsi prosite,
da mi še zdravje podeli.

Bog! Čuj prošnje vroče glas...
Skovik, skovik, odmeva v vas,
a materi življenje ugaša!
Gorje! Oj, mrtva mati naša!

No, ali je to pesem ali ne, kaj? Milka, oglasi se še enkrat.

Drugo nagrado dobi Brenčič Marija, Podlipa, p. Vrhaika. To pa že poznate. Saj je sama izdala že drobno knjižico svojih pesmi. Sedaj mi je pesmico sama prinesla. Čisto preprost naš deklič je to in nič ji ni videti, da skriva v sebi toliko biserov, ki nam jih trosi v svojih pesmicah. Njeno pesem boste pa brali v julijski številki.

Tretjo in četrto nagrado dobila Malavrh Franc, učenec ljudske šole v Žažarju št. 10, p. Vrhnika, in Prime Pepca, učenka 1. razr. mešč. šole v Novem mestu.

Ko boste to številko »Naše moči« prejeli, boste s svojimi mislimi že čisto počitniški. Zato pa naj se tudi nagradna naloga suče okoli konca šolskega leta. Tole mi napišite:

Kateri dan je bil v preteklem šolskem letu za mene najlepši?

Kajne, lepo je bilo na Miklavžev večer, na Božič, ob procesiji vstajenja, ob sprejemu v Marijin vrt, ob obisku šolskega nadzornika in tako dalje. Vi pa mi napišite, kateri dan je bil prav za vas najlepši in se vam je najbolj vtisnil v spomin. Za štiri najprimernejše odgovore imam pripravljene štiri lepe knjige za nagrade.

Sedaj vam pa vsem želim, da bi konec šolskega leta doživeli brez šolskih nezgod in padcev ter veselo zajadrili v zlato svobodo počitnic.

Vse vas toplo pozdravlja

brat Ivo.

Pomembna gospodarska prireditve bo letošnji pomladni ljubljanski velesojem od 4. do 13. junija, prirejen pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja Petra II. To bo že 43. ljubljanska velesojna prireditve, ki bo imela mednarodni značaj in ki bo hkrati lepa revija slovenske in jugoslovanske gospodarske delavnosti. Na splošni velesojni razstavi bodo zastopane vse pomembnejše industrijske in obrtne panoge, n. pr.: kovinska, tekstilna, papirniška, elektrotehnična, kemična, steklarska, živilska, stavbna, poljedelski stroji, glasbila, kurjava, keramika itd. Razen tega bodo prirejene še posebne razstave, ki bodo imele reprezentativni značaj. Posebno velika ter lepa bo razstava avtomobilov in motornih vozil sploh. Zavzela bo okrog 1400 m² razstavnega prostora. Posrečena je zamisel posebne razstave »Cesta«, ki jo prireja Društvo za ceste. To bo doslej pri nas najboljša in največja propaganda za izpopolnitev in modernizacijo našega cestnega omrežja; razstava bo urejena po skrbno premišljenem načrtu, da bo lahko dosegla čim večji uspeh ter svoj namen. Tedaj bo v Ljubljani tudi kongres Društva za ceste in udeležili se ga bodo odlični zastopniki oblasti in gospodarskega življenja. Med večjimi posebnimi razstavami bo nudila posebno pozornost razstava Francije. Na nji bo reprezentativno razstavljeno blago, ki pride v poštev za naš uvoz. Nazorno bo prikazano, kako se lahko čim bolj okrepe gospodarske vezi med našo državo in Francijo. Mimogrede naj omenimo, da bo na tej razstavi razstavljenih tudi 3000 francoskih knjig. Med posebne razstave moramo še uvrstiti veliko razstavo pohištva in razstavo ženskih ročnih del. — Obiskovalci velesoja bodo uživali na jugoslo-

vanskih železnica 50% popust. Vozne olajšave so dovolile tudi številne druge države. V letalskem prometu je določen 10% popust.

Ilustracije in klišeji

dajo reklamni šole pravo lice. — Za reklamo v visokih nakladah uvažuje le offsettisk, ki je danes najcenejši!

Kamenotiske Knjigotisk
Bakrotisk & Klišarna
Litografija & Offsettisk

**JUGOSLOVANSKA
TISKARNA
LJUBLJANA
KOPITARJEVA UL. 6**

Zdravstvena šola

Želodčna kislina. Notranja stena želodca je pokrita s sluznico, ki iz žlez izločuje želodčni sok. V tem soku se nahaja poleg tako zvanega pepsi-na, ki razkrajja beljakovine, tudi nekaj solne kisline. Da more želodec pravilno opravljati svoj važen posel, je potrebno, da omenjene žleze dajejo želodcu sok v pravilni sestavi in dovoljni količini. Če je česa preveč ali premalo, nastanejo motnje in težave. Če je v želodcu preveč kisline, imamo občutek napetosti in čutimo včasih tudi naravnost bolečine. Mnogokrat se pojavi kislislo izpehavanje, zgaga, redkeje bruhanje. Težav zaradi prevelike količine kisline v želodcu nimamo takoj po jedi, temveč največkrat šele nekaj ur po jedi, ko je želodec svojgo nalogo že opravil in je jedilna kaša želodec že zapustila. Vsakdo ve, da mu nastanejo prebavne motnje predvsem po nek-kih jedilih. Pri enem po sladkem kompotu, drugega zopet dere zgaga po pivu. Zgaga je zelo neprijeten občutek. Nastane največ tako, da pride nekaj kisline želodčnega soka v požiralnik. Povečanje želodčne kisline je pri mnogih ljudeh pri-rojeno, opažamo ga pa zlasti pri nervoznih ljudeh. Neurejen način življenja, nepravilna prehra-na, jeza in razburjenje zlasti pri nervoznih ljudeh pospešujejo tvorbo želodčne kisline. Zgaga pa lahko nastane tudi, čeprav redko, ako kisline sploh ni ali le malo, povzroča jo pa tudi kronič-no vnetje mandljev.

Urejeni in zdravju primerni način življenja ter prehrane sta najboljša varuha pred takimi težavami. Zato se je treba ogibati vseh takih jedil in pijač, ki že po lastni skušnjavi povzročajo težave. Med temi so navadno vsa močno kisl-a, močno slana, začinjena, pacana in prekajena je-dila. Prav tako se je ogibati težko prebavne in mnogo vlaknin vsebujoče zelenjave, zlasti pa

pijač, ki povzročajo v želodcu vrenje. Odsvetovati je tedaj močne mesne juhe, mesne ekstrakte, pi-kantne omake, pečeno mastno meso, klobase, sa-lamo, konzerve, gobe, angleški biftek, sveže pecivo vseh vrst, kvašene močnate jedi, torte, zelje, kolerabo, redkev, čebulo, hren, česen, orehe in sadna jedrca. Pri jedi ni piti preveč vode. Jedila in pijače naj ne bodo ne prevroče ne pre-mrzle. Kajenje je treba čim bolj omejiti, posebno vdihavanje dima. Jedila je treba dobro prežvečiti in ne jesti hlastajoče. Pred jedjo in po jedi je dobro malo počivati, česar si pa seveda vsakdo ne more privoščiti.

Kaj pa potem sploh še ostane, da bi smel tak bolnik uživati? Zjutraj oziroma dopoldne naj uživa: lahek čaj, mleko, slabo oslajen kakao, mlečne jedi, močnate jedi, star bel kruh, prepe-čenec, kekse, neslano sirovo maslo, jajčne jedi, mehke sir, pusto šunko. Opoldne: Močnato ali sluzno juho, pusto goveje, telečje ali kokošje me-so, rečne ribe, vse to bolje kuhano kot pečeno. Zelenjave (špinata, stročnato sočivje, karfiola) je treba popariti z vodo in uživati slabo soljene z ne-koliko sirovega masla. Dalje lahko uživaš krompirjev pire z mlekom. Kot močnata jed pride v poštev narastek, a ne preveč sladek. Jabolčni, hruškovi in češpljev kompot je primeren. Za po-poldansko malico pridejo v poštev jedila, ki so navedena za zajtrk. Zvečer: zelenjava, lahke moč-nate jedi, šunka, bel kruh s sirovim maslom, sardine v olju, surova, trdo ali mehko kuhana jajca, mleko, smetana, mehke sir in fino sesek-ljano, pusto, kuhano meso. Kot pijače pridejo v poštev: voda, lahek čaj, alkalične rudninske vo-de (slatine) niso priporočljive.

Med zdravili proti kislini in zgagi so najbolj znani razni alkalični praški. V vseh težjih prime-rih pa je na mestu posvetovanje z zdravnikom. (Po dr. W. Hartu.)

bilo, ki bi pri njem ne bil našel dobrega nasveta in dejanske pomoči.

15. junija 1867 se je rodil v Sorici slikar Ivan Grohar; umrl je na jetiki 18. aprila 1911. Bil je znan z Bradaškom in Jakopičem, v Münchenu je hodil v Ažbetovo šolo, bil je na Dunaju, v Ljubljani itd.

18. junija 1901 je umrl v Ljubljani pesnik Josip Murn-Aleksandrov; roj. je bil 4. marca 1879. Več o njem smo pisali lani.

19. junija 1688 je umrl v Novem mestu pisa-telj Kastelic Matija; rojen je bil 24. junija 1620 v Kilovčah na Notranjskem. Slednjič je bil ka-nonik v Novem mestu. »Kastelic je med prvimi slovenskimi katoliškimi pisatelji, ki so se začeli ozirati tudi na potrebe posvetnega stanu. Bra-tovske Bukvice S. Roženkranca, Nebeški Cil in Navuk kristjanski. Mnogo je deloval pri sestav-ljanju besednjakov, a več rokopisov se je popol-noma izgubilo.«

23. junija 1872 je umrl v Ljubljani tiskar in založnik Jožef Blasnik; rojen je bil 7. febr. 1800 v Idriji. Leta 1828 je stopil v Retzerjevo tiskarno, ki jo je pričel voditi pod svojim imenom. Ima tudi zasluge pri ustanovitvi »Novice«.

24. junija 1850 je umrl v Ljubljani narodni buditelj in vzgojitelj Janez Kersnik; rojen je bil 26. marca 1783 v Mostah pri Zirovnici na Gorenj-skem. Slednjič je bil redni profesor fizike na ljubljanskem liceju. Znan je bil s Čopom in Preš-ernom. Med dijaki je bil izredno priljubljen.

26. junija 1799 se je rodil na Vranskem šol-nik in sadjar Peter Musi; umrl je kot nadučitelj v Šoštanju 6. marca 1875. Zelo se je trudil za po-vzdigo šolstva in sadjarstva in je o tem tudi mno-go pisal. Tako je leta 1830 izdal Navod za nedel-ske šole. Kako je treba učiti. O nedeljskih šolah je pisal tudi v Drobilnice in v Šolskega prija-telja, o sadjarstvu pa v Novice in v Šolskega prijatelja. Prof. dr. Vinko Šarabon.

SANOPE

odpravi takoj duh po potu, omeji potenje, varuje nogavice, čevlje in perilo, ohrani zdrave noge. Drogerija Jančigaj, Ljubljana, Krekov trg.

Mimica Konič:

Mlin nad Savo

(Nadaljevanje.)

Ko sem mu tako povedal, je v mladeniču za-žvelo upanje.

»Ali meniš, da bi me Jerca marala?« je hlast-no vprašal.

»Gleto bi te, le vprašaj jo,« sem mu odgo-voril.

Dolgo v noč sva se še pogovarjala, preden sva zaspala.

Drugi dan je bil Vencelj spet stari, veseli Vencelj. Žvižgal je in pel, da so se tovarniki ra-dovedno spogledovali in ugibali, kaj mu je bilo, da se je držal kakor na veliki petek popoldne. A uganili niso in jaz jim nisem povedal.

Tovorili smo po Stajerskem, veselega in za-lega mladega tovarnika pesem nam je bila spremljevalka. Vencelj je vriskal in pokrival po strani klobuk ter zopet popeval kakor prejšnje dni:

Bil Anzelj je, tovarnik mlad,
ki je imel dekleta rad.

In bilo je kakor prej: okna so se odpirala in dekliske glave v zlatopretkanih avbicah so gledale skozi goste vejice rožmarina. In vrata so bila odprta, žene in moške so stale na pragih, vse je poslušalo tovarnika Vencelja veselo popevko. Na polju so dvigale plevce glave in kosci so pri-sliškovali njegovi pesmi.

Vse je bilo kakor nekdanj, le srce mladega veseljaka se je spremenilo. Jaz, ki sem ga ljubil, da bi brata ne mogel bolj, sem čisto premišljeval vso stvar in zdelo se mi je, da bo zgodba imela slab konec, kajti Jerco in Vencelja sem predobro poznal.

Jurko, ali ti veš, kaj je ljubezen? Vidim, da sem ti stavil neumno vprašanje, ker mi tvoje oko razodeva, da ljubiš, kakor znaš samo ti, ki si vzrastel v teh pečinah. Jaz ne vem dobro, kaj je resnična ljubezen, ker nisem nikdar ljubil tako, da bi moglo tisto nežno čustvo preokreniti pot mojega življenja.

Vencelj ni bil tak človek. On je imel nepojm-ljivo globoko dušo in stotere misli so se skrivale za tem vedno veselim licem. In tudi to sem spo-znal v njem, da on v nobeni stvari ni poznal polo-vičarstva. To pa je bilo zaup usodno.

Ko smo se vrnili nazaj, sem zopet povabil Vencelja s seboj domov. Z veseljem se spominjam doma, ki je bil nekoč vse bolj prijazen kakor sedaj. Postaral sem se, zdí se mi, da me rodna

koča ne pozna več. Tedaj pa sem se vedno vese-lega srca vračal v leseno kočo pod slamnato stre-ho, četudi nisem imel doma žive duše. Povabil sem torej Vencelja s seboj in on je šel rade volje na Okroglo, saj so mu v to malo vasico hitele vse misli in želje.

Kmalu popoldne me je Vencelj pustil samega in šel obiskat Jerco. Mene pa ni dolgo trpelo v prazni hiši. Šel sem proti večeru na vrtič in legel vznak pod košati oreh ob gostem grmovju pri poti. Na tistem prostoru še danes rad poleg-am. Včasih gledam za oblaki, ki hite Bog ve kam, navadno pa si kličem v spomin dogodke iz mladih let in stara duša se mi poživljuje ob njih, misel, vsa žalostna in bolna, postane svetlejša. Na vsak korak srečavam vesele in žalostne spomine, pri vsakem grmu se ustavijo oči in uzro kaj posebnega. Tudi tisti večer sem ležal tam in gledal v nočno nebo. Kar začujem na poti korake. Vstanem in napeto gledam v tisto smer. Videl sem mladega tovarnika Vencelja, ki je poljubljal lepo Jerco.

Sam ne vem zakaj, a to vem, da me je srce neznansko zbolelo in se mi skrčilo v zli slutnji. Htel sem v mračno hišo in zelo mi je bilo žal za Vencelja, veselega Ločana. O, ko bi ga tako videla njegova ostarela mati, srce bi ji zakrvavelo v ne-izmerni bolesti. — Nisem dolgo sedel v hiši, ko je prišel veseli mladi tovarnik, oko mu je žarelo od sreče.

»No, kaj si zvedel?« sem ga vprašal.

Njemu se je odvezal jezik, sedel je k meni, govoril in pripovedoval. Vsako njeno besedo si je zapomnil kakor evangelij v cerkvi. Še vedno sem se vpraševal, če je mogoče, da tako govori Ven-celj, ki mu je bila dotlej ljubezen deveta skrb.

Kadar smo se poslej vračali s potovanja, je zahajal z menoj na Okroglo gledat lepo Jerco. Prinašal ji je lepih stvari iz daljnih krajev, go-voril ji je o poroki, a deklica tega ni marala slišati. Izgovarjala se je, da je še premlada za po-roko, da bi njeni starši zdaj še ne privolili, in Vencelj ji je verjel. Ostalo je pri tem in nesrečni tovarnik ni slutil prav nič zlega. Bil je veseljak, da ga mu ni bilo para, in znal je spraviti dobro voljo v nas kakor nihče drugi.

Vencelj je bil lep fant, toda tvoj oče, Jurko, ga je prekosil. In ni čuda, da se je Jerca zagle-dala v Mlinarjevega Tineta, črnookega in črnola-sega fanta. Ljudje so kmalu zvedeli o tem, skrivaj

Iz ameriške politične zgodovine. Bivši pred-sednik Združenih držav Coolidge je nekoč pri-sostvoval volilnemu shodu, na katerem je govoril poslanski kandidat. »Državljeni,« je kričal govor-nik, »jaz sem se udeleževal že bojov proti Indijan-cem. Nešteto krat sem zamenjal udobno posteljo z bojiščem, a za odejo mi je bilo jasno nebo. Štiri sovražne krogle so se zarile v moje telo. Po zmur-znjeni zemlji sem moral hoditi in noge so mi krvavele.« — Tu ga Coolidge prekrine:

»Ali si se zares boril za Združene države?«
»Da!«
»Proti Indijancem?«
»Da!«
»In je res, da si udobno posteljo zamenjal z bojnimi poljem?«
»Da!«
»In da ti je nebo služilo za odejo?«
»Da!«
»In da so te zadele štiri sovražne krogle?«
»Da!«
»In da si po zmurznjeni zemlji hodil s krva-vimi nogami?«
»Da!«
»Potem naj bo proklet, kdor bi dvomil, da nisi že dosti storil za domovino. Pojdi domov in odpočij se, bomo že drugega izvolili.«

Otroška pamet. Tončka so vprašali, če njegov mali bratec že hodi. Pa se je odrezal: »Hoditi še ne zna, ampak noge pa že ima.«

— Zingar: »Kakor se vzame! Če gre žena z menoj, izhajava tako z 250 din, če pa grem sam v Ljubljano, je pa 500 din premalo.«

NAGRADNA ZLOGOVNICA

za junij 1938

Popravi! V zlogovnico za maj se je vrnila neljuba pomota. Zlogov je sicer dovolj, toda pri označbah, kaj naj besede pomenijo, je med št. 7 in 8 vstaviti še št. 7a: Sovražnik gorljivih snovi, med št. 15 in 16 pa št. 15a: Kraljevska odredba. Kljub tem napakam je večina rešitev, ki so doslej dospele, pravilna.

*

a, a, a, ab, ad, ad, am, an, ar, av, av — ba, ba, bil, bor, bu — ca, ca, ca, ci, ci, ci — da, di, di, di — en — ga, ge, gel, glav, gres, gu — ha — in, iv, iz — ja, ja, ja, ja, ja, ja, ja, ja, je, je, jo, ju — ka, kel, kon, kra — la, le, le, lee, lee, li, lje, lji, lo, lo, lu — mi, mi, mi, mo, mo — na, na, nae, nad, ne, nec, nent, net, ni, ni, nik, no — o, op, op — pa, pa, pal, pred, pub — ra, ra, ra, ra, ra, ra, ral, rav, re, re, re, red, rek, ri, ri, rut — sa, sa, skop, slo, stav, sti, sti, su — tam, tant, te, telj, ti, ti, to, to, tra, tri — ve, vi, vi, vo, vo, vo — za, zem, zi.

Iz prednjih zlogov sestavite besede, ki bodo sledeče pomenile: 1. Prst na roki. — 2. Zelenica sredi puščave. — 3. Velika puščava v Afriki. — 4. Veliko motorno kolo. — 5. Uradni predstojnik podjetja, zavoda, višjih učnih ustanov itd. — 6. Narodno glasbilo. — 7. Podčastniški čin. — 8. Dva polotoka v Aziji imata to ime. — 9. Ameriška reka z znamenitimi slapovi. — 10. Človek, ki ne pije opojnih pijač. — 11. Višja vojaška edinica. — 12. Zadnje počivališče Karadjordjevičev. — 13. Prvi veliki praznik po Binkoštih. — 14. Pribočnik poveljnika. — 15. Glavno mesto drinske banovine. — 16. Papeževa krona. — 17. Visok čin v vojni mornarici. — 18. Vojaški novinec. — 19. Nagnjenost, imeti stvari za dobre. — 20. Glavno mesto vardarske banovine. — 21. Zaloigra. — 22. Višji angel. — 23. Pomilostitev. — 24. Prostor na ladji. — 25. Vrsta gostilne. — 26. Vrsta solate. — 27. Ud našega naroda. — 28. Velika prireditel (shod). — 29. Oblika vladavine. — 30. Vojaško bodalo. — 31. Topništvo. — 32. Predstojnica samostana. — 33. Mesto, po katerem se imenuje za goriške Slovence usodna mirovna pogodba. — 34. Človek, ki izdaja. — 35. Kraljeva soproga. — 36. Samouprava. — 37. Uravnava (n. pr. reke). — 38. Pozimi ga vidimo na drevju. — 39. Najvišja slovenska gora. — 40. Motorno vozilo. — 41. Kraljevski grad na Bledu.

Ako zapišete najdene besede po vrsti drugo pod drugo, vam bodo prve črke povedale, za kaj in kje se zavarujete.

Pripominjamo, da bomo kot pravilne priznali le one rešitve, ki bodo vsebovale vse besede, katere je treba najti, ne pa zgolj končno rešitev.

Rešitev je treba poslati v zaprti in pravilno oznakovani kuverti na uredništvo »Naše moč« najkasneje do 30. junija 1938. Deset izžrebanih rešilcev bo nagrajenih z lepimi knjigami.

SADNE MLINE

na ročni, viteljni, vodni ali motorni pogon, vsakovrstne mlatilnice, žitne čistilnice i. t. d. izdeluje

IVAN ČRETNIK, Sv. Jurij ob južni Zel.
(poleg farne cerkve)

Izdelovanje mlinov, žag ter mlinov in poljedelskih strojev. Lastna železovarna. — Sprejemam zastopnike.

Gost: »Ali niste morda našli v moji postelji eno bolho?«
Sobarica: »Nisem. Od kdaj jo pa pogrešate?«

so se menili, da sta Tine in Jerca najlepši par v vsej deželi Kranjski. In lagal bi, kdor bi rekel, da temu ni tako. Meni, dasi sem bil malokdaj doma, ta stvar ni ostala dolgo skrita. In kako bi ne zvedel tega, saj so govorile že vse stare, brezgobe babnice. Prvi hip, ko sem to zvedel, me je srce zabolelo. Saj sem v tem videl začetek konca, žalostnega konca.

Nekoč sem se odločil in sem vprašal Vencelja: »Prijatelj, kdaj se boš poročil?«

»Ne vem, ona odlašala,« je odgovoril.

Jaz sem prijel za besedo.

»Če bi te ljubila, bi te vzela. Zdi se mi, da ti ni zvesta.«

Mladenčiču je lice pobledelo, a kmalu se je umiril.

»Tilen, ti se motiš,« je dejal. »Ona mi je obljubila zvestobo do groba in jaz sem njej prisegel, da naj me živega pogoltno peklo, če prelomim njej dano besedo.«

»Neumna prisega,« sem menil.

»O, nič neumna. Ali nisi nikoli čul o nemškem vitezu, ki se je pod njim zemlja odprla in ga požrla s konjem vred, ker je po krivem prisegel mladi plemkinji?«

»Vencelj,« sem mu rekel, »ti nisi pravi tovarnik. Mi se ne ženimo in tudi dekletom ljubezni ne obetamo.«

Vencelj se je zasmejal.

»A naj bo, kakor je. Božja volja je bila, da sem našel njo, ki ji pod cesarjem ne najdeš para.«

Hotel sem mu povedati, kar sem čul, pa sem molčal. Saj sem videl, da je že prepozno. Vencelj je stopil h konju in spet glasno zapel:

»Bil Anzelj je, tovarnik mlad,
ki je imel dekleta rad.«

Ko smo se vrnili domov, je vendar vprašal Jerco, naj mu naravnost pove, kako misli. In ona

mu je prisegla pri vseh živih in mrtvih, da bo le njegova in nikogar drugega. Zatrčila mu je, da bo prej smreka nageljnov cvet poglala, kakor pa ona njemu ljubezen odpovedala.

Vencelj je tovoril naprej in bil srečen. Najmanjša meglica mu ni kazila jasnega neba njegovo ljubezni. Hodil je po svetu širokem, tako velikem, da človek kar izgine v njem, in podoba lepe Jerce je šla za njim. Nosil jo je zaprto globoko v srcu, nikomur je ni vzel v misel, še z menoj je malokdaj govoril o njej. Zdelo se mi je kakor bi se bal, da ne bi moja beseda umazala tiste slike, ki je bila v njegovi duši čista, kakor studenec, ki privre iz pečin. Njegova ljubezen ni bila voda v pristini, ki z močjo priteče iz tal, pa še v vročem pesku posuši in izgine. Bila je kakor gorski vrelec, ki se vanj stekajo še druge vode, z vsakim dnem je bila močnejša in bolj globoka. Mlademu tovarniku je vedno bolj bledela v duši podoba nizke, lesene kočice in starke z dobrotimi očmi na klopci pred njo, na njeno mesto je stopil okrogli obrazek z modrimi očmi. Pozabil je nesrečni tovarnik, da nihče ne zna tako ljubiti kakor mati, da se nikomur tako ne smili nesrečni otrok kakor materi. Ni se zavedal tega, da postane človeku prava, nesebična ljubezen samo še daljna sanja, ko mu položi mater v grob. — Jaz sem često mislil na ubogo staro in smilila se mi je, dasi še sam nisem prav vedel, zakaj. O, mati, koliko si premolila za sina, vedno so šle tvoje misli z njim po svetu, ali samo en hip si pustila misel nanj v nemaru in bilo je prepozno. Morda je tedaj ženica mislila na mlada leta in si obujala spomine na prošle sončne dni. Dovolj: en hip je mati sina izpustila iz misli, samo malo časa njeno srce ni molilo zanj in v tistem kratkem času se je Vencelj ujel v mrežo, iz katere ni več mogel.

(Dalje prin.)

Glas iz Kine

Kakor smo že svoj črni poročali, dobivajo »Našo moč« tudi številni naši rojaki široma po svetu. Za list so nam iskreno hvaležni. Saj jih

Slovenec Jožef Geder,
misijonar na Kitajskem.

spominja nato, da v domovini nanje z ljubeznijo mislimo. Taka zavest jim je pa v oporo in v radost.

V začetku maja smo dobili pismo, ki nam ga je 27. marca t. l. napisal slovenski misijonar g. Joško Geder, ki deluje na daljnem vzhodu v kitajski provinci Kvang Tung. Zahvaljuje se za »Našo moč« in med drugim piše:

Dasi se Kitajska ponaša s tisočletno kulturo, je na socialnem polju popolnoma pri tleh. Javne dobrodelne naprave so tu bele vrane. Morda je kaj bolje tam, kjer so Kitajci v večjih stikih z evropsko ali ameriško omiko.

Gotovo je, da bi n. pr. požarno zavarovanje Kitajcem zelo prav prišlo, ker so požari številni, a bojim se, da bi Kitajci tako zavarovanje zlo- rabljali. Za zavarovanje elementarnih nezdod pri-

de tu v poštev povodenj in suša. Toče v desetih letih še nisem videl. Prav nič ne pride Kitajcu na misel, da bi se zavaroval za življenje oziroma za starost. Z ene strani je to za preprostega Kitajca tudi nemogoče, ker živi iz rok v usta.

Dobrodelnost se razvija le v toliko, v kolikor napreduje krščanstvo. Kdor do dna pozna poganško dušo, se temu nič ne čudi.

Ker sem vam že o požaru govoril, naj vam povem kratko zgodbi. Pred nekaj leti se je pri mojem sosedu vnel ohtar z maliki. Ker je bilo nakrog polno suhe trave, je bilo kaj kmalu vse v ognju. Krik in vik je tudi mene radovedneža privabil. Hiša je bila že vsa v ognju, nekaj žensk je brskalo okrog ognja, moški so se pa s prizadetim gospodarjem pogajali, koliko bo plačal vsakemu za vedro vode. Mene je kar pograbilo, da sem se komaj premagal, da jim nisem zabrusil nekaj ostrih. Ko so se vendar pobotali, od hiše ni bilo več veliko. — Tudi gasilsko orodje je zelo primitivno. Po navadi uporabljajo ročno brizgalno domačega izdelka iz bambusa. Delo s tako brizgalno je zelo zamudno in uporabno le na zelo kratko razdaljo. Kdor kaj več premore, si nabavi medeno črpalko istega sistema. Brizgalne, kakor jih pri nas doma uporabljajo, celo najpreprostejše, so tu redka prikazen. Kitajec je prevelik dobičkar in kjer dobička ne vidi, tam ga ne bo blizu.

Kakor vidite, se tu ne pečamo le z vero, temveč so nam pri srcu vse zadeve, s katerimi moramo kitajskemu narodu koristiti. Dela je pa ogromno in v današnjih težkih časih zelo otežkočeno. Življenjska nevarnost vsak dan, pomanjkanje gmočnih sredstev veliko...

Gospodu Gederju se za ljubeznivo sporočilo lepo zahvaljujemo. Naj bo prepričan, da se ga v domovini stalno spominjamo. Dobra srca prosimo, naj na tega vnetega kitajskega misijonarja ne pozabijo.

Zahvala

Podpisani Ivan Cosej se iskreno zahvaljujem Vzemni zavarovalnici, oddelku KARITAS, za točno izplačilo posmrtnine po mojem pokojnem očetu Ivanu Coseju iz Celja. KARITAS vsakomur najtopleje priporočam.

Gradece pri Littiji, dne 5. maja 1938.

Cosej Ivan, I. r.